

Manifest

Ateński

EUROPEAN TRADE UNION CONFEDERATION (ETUC)

Manifest Ateński

O

becnie kwestią kluczową dla europejskich związków zawodowych jest to, że kryzysy finansowe, które dotyczą Grecję, Irlandię i Portugalię oraz w szerszym ujęciu strategia oszczędności w pozostałych państwach członkowskich wywierają presję na obniżanie wynagrodzeń, ograniczanie usług publicznych, opieki społecznej, obniżanie emerytur oraz standardów pracy i życia.

Europejska Konfederacja Związków Zawodowych (ETUC) jest zaniepokojona dotychczasowymi negatywnymi skutkami dofinansowań, które UE i Europejski Fundusz Mone-tarny skierowały do zagrożonych gospodarek. Środki oszczędnościowe wprowadzone np. w Grecji, Portugalii i Irlandii pogorszyły sytuację, i kraje te stoją w obliczu długotrwałej ciągłej recesji, rosnących obciążeń wynikających z zadłużenia, bezrobocia i presji wywieranej na normy pracy i prawa pracownicze. Realnym zagrożeniem jest to, że państwa i ich mieszkańcy będą się zadłużać jeszcze bardziej, co wiąże się z ogromnym niebezpieczeństwem dla UE i jej państw członkowskich.

ETUC żąda zatem niezwłocznej zmiany w strategii UE oraz zapewnienia skutecznej pomocy krajom zmagającym się z problemami.

Nowy pakt Euro Plus obowiązujący w strefie euro i gospodarkach sześciu innych państw ma daleko idące konsekwencje, szczególnie dla wynagrodzeń, ponieważ zawiera zalecenia dla państw członkowskich w zakresie:

- porównywania jednostkowych kosztów pracy,
- niechęci do indeksacji płac, a ogólniej rzecz ujmując do scentralizowanych negocjacji,
- wiązania płac z wydajnością, bez uwzględniania inflacji,
- presji na obniżanie płac w sektorze publicznym oraz, w niektórych przypadkach, wynagrodzeń

minimalnych, co ma konsekwencje również dla sektora prywatnego,

- presji na ograniczanie uprawnień emerytalnych i systemów wcześniejszych emerytur,
- promowania surowych kontroli budżetowych i konstytucyjnych w zakresie długu i wydatków publicznych.

ETUC zaznacza, że takie podejście jest dla europejskich związków zawodowych absolutnie niemożliwe do przyjęcia i na wszelkich szczeblach będzie toczyć kampanię w celu utrzymania następujących zasad:

- płace nie są wrogiem gospodarki, a jej motorem, sprzyjającym wzrostowi gospodarczemu i miejscom pracy;
- trzeba szanować autonomię partnerów społecznych w rokowaniach zbiorowych i negocjacjach płacowych, organizacje związkowe powinny lepiej koordynować rokowania zbiorowe;
- trzeba zwiększyć moc nabywczą wynagrodzeń pracowników, przy czym podwyżki powinny odpowiadać inflacji i wydajności, przy jednoczesnym zachowaniu istniejących systemów indeksacji płac, czego ogólnym celem jest sprawiedliwy podział bogactwa;
- należy odwrócić proces prowadzący do nierówności dochodów;
- trzeba nasilić walkę z dumpingiem płacowym i fiskalnym oraz stosować zasadę równości wynagrodzeń za taką samą pracę;
- należy chronić uprawnienia i systemy emerytalne oraz zapewnić godne warunki życia; oraz
- zamiast środkami oszczędnościowymi wywoływać recesję, która pociąga za sobą konsekwencje społeczne, należy dostosować przepisy dotyczące

długu publicznego do rzeczywistej sytuacji gospodarczej i wyjątkowych okoliczności.

W tym kontekście jesteśmy zdeterminowani, by:

- walczyć z rosnącą siłą skrajnej prawicy i jej sojuszników o ciasnych, nacjonalistycznych poglądach, oraz bronić Europy socjalnej. W tym celu będziemy aktywnie działać przy następnych wyborach do parlamentu europejskiego;
- walczyć z bezrobociem, pogłębiającą się nierównością, niestabilnymi formami pracy i polityką oszczędności;
- mobilizować do działań na rzecz wzrostu i zrównoważonego rozwoju;
- pracować na rzecz zwiększenia siły związków zawodowych i liczebności ich członków, oraz
- opracować wspólną odpowiedź wobec coraz bardziej zintegrowanego europejskiego rynku pracy.

Wszystko to będzie stanowić istotę pracy ETUC w latach 2011-2014. ETUC:

1 będzie walczył o europejski nowy ład dla pracowników, **przeciwko** polityce oszczędności, obniżkom płac i cięciom w opiece społecznej i usługach publicznych; oraz na rzecz takiej **europejskiej polityki gospodarczej, która służy interesom Europejczyków a nie rynków** i oznacza dobry jakościowo wzrost, pełne zatrudnienie i wzmocnienie europejskiego modelu społecznego. Przykładowe istotne działania tym zakresie to: podatek od transakcji finansowych, ujednoczenie podstawy podatku dochodowego od osób prawnych, minimalnych stawek podatkowych dla firm, działania na rzecz euroobligacji oraz środki w celu ochrony inwestycji na przyszłość przed ślepych strategiami oszczędnościowymi.

2 będzie żądać i prowadzić kampanie na rzecz pierwszeństwa podstawowych praw socjalnych przed swobodami gospodarczymi i doprowadzi do zapisania tej zasady w „**Protokole postępu społecznego**” w traktatach UE, w zrewidowanej **dyrektywie o delegowaniu pracowników** oraz w **rozporządzeniu o rynku wewnętrznym**, tzw. „Monti II”.

3 doprowadzi do umieszczenia priorytetu tworzenia **większej ilości i lepszych miejsc pracy** na szczycie europejskiego programu działań oraz u podstaw polityki gospodarczej UE, oraz uwzględni to w europejskim dialogu społecznym, a także w ocenie strategii do roku 2020 oraz Aktu o jednolitym rynku.

4 będzie domagać się przeprowadzenia skoordynowanego ataku na **bezrobocie młodzieży** i gwarancji dostępu do edukacji, szkoleń i miejsc pracy, inwestowania w dobry system edukacji począwszy od wczesnego dzieciństwa aż po szkolnictwo wyższe.

5 będzie traktować priorytetowo **poprawę warunków pracy** wszystkich pracowników w Europie, walkę z pracą niezarejestrowaną, korupcją i szarą strefą, a także **dumpingiem socjalnym i płacowym poprzez prawodawstwo** oraz w ramach dialogu społecznego.

6 będzie wraz z pracodawcami europejskimi opracowywać **wspólne inicjatywy** na rzecz zielonych miejsc pracy, wzrostu gospodarczego i inwestycji, polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju przemysłu, edukacji i szkoleń.

7 będzie działać w taki sposób, aby **wszyscy pracownicy**, niezależnie od formy zatrudnienia, mogli godnie żyć i byli chronieni układami zbiorowymi i/lub przepisami prawa, byli jednakowo traktowani i mogli korzystać z praw pracowniczych.

8 będzie żądać **skutecznej i surowej kontroli rynków finansowych i agencji ratingowych**, zlikwidowania

wania rajów podatkowych, podatku od transakcji finansowych, oraz ukrócenia zawyżonych pensji, hojnych odpraw i bonusów dla kadry kierowniczej.

9 będzie domagać się nowych systemów **ładu korporacyjnego** w celu promowania zrównoważonego rozwoju, strategii długofalowych i sprawiedliwych wynagrodzeń dla wszystkich; takiego systemu, w którym fundamentalne znaczenie muszą mieć europejskie rady zakładowe, związki zawodowe i prawa pracowników do informowania, konsultacji i partycypacji.

10 będzie aktywnie przyczyniać się do realizacji **sprawiedliwego przejścia na gospodarkę niskoemisyjną**, m.in. za pośrednictwem dialogu społecznego, wspierania badań i innowacji w obszarze nowych technologii i efektywności energetycznej.

11 będzie wspierać **usługi publiczne** i walczyć przeciwko ich zlikwidowaniu w wyniku cięć oszczędnościowych i hurtowych prywatyzacji, gwarantując ich niezbędny wkład dla demokratycznego rozwoju, zrównoważonego wzrostu, zatrudnienia i opieki społecznej.

12 będzie aktywnie działać na rzecz równości płci i zwalczać **wszelkie formy dyskryminacji** ze względu na płeć, rasę, wyznanie, wiek, niepełnosprawność i orientację seksualną. Cała UE musi przejąć inicjatywę w poszukiwaniu rozwiązań w zakresie migracji z zewnątrz, w oparciu o swoje zawarte w traktatach zobowiązanie do zasad równości, wolności, demokracji i rządów prawa.

13 będzie chronić **pracowników migrujących** poprzez promowanie wzajemnego uznawania członkostwa w związkach zawodowych, żądanie – w oparciu o zasadę państwa przyjmującego – równych wynagrodzeń za taką samą pracę i pracę o jednakowej wartości oraz walkę z rasizmem i ksenofobią. Ponadto wszyscy pracownicy migrujący muszą mieć prawo do otrzymania informacji o przysługujących im prawach w państwie przyjmującym.

14 będzie podwyższać normy **bezpieczeństwa i higieny**, m.in. poprzez prowadzenie kampanii na rzecz regulacji czasu pracy, która chroni zdrowie i uniemożliwia wybiórcze stosowanie przepisów, monitorowanie porozu-

mień dotyczących stresu, transponowanie zaleceń MOP w sprawie AIDS, przemocy i prześladowania w miejscu pracy, priorytetowe traktowanie zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego, wzmocnienie inspekcji pracy, ochronę danych osobowych, pełne wdrożenie rozporządzenia REACH w zakresie chemikaliów, zwiększenia ilości szkoleń i poświęcanie jednego dnia w roku na świętowanie i promowanie pracy przedstawicieli bhp.

15 będzie pomagać w **rozszerzeniu UE** poprzez współpracę z oddziałami w Turcji i na Bałkanach Zachodnich.

16 będzie wspierać **sprawiedliwą i zrównoważoną globalizację**, co obejmuje umowy UE o współpracy (ale niekoniecznie wszystkie dwustronne umowy handlowe, w szczególności umowę z Kolumbią) oraz ściśle współpracować z Międzynarodową Konfederacją Związków Zawodowych (ITUC) i Komitetem Doradczym Związków Zawodowych (TUAC).

17 będzie promować **europejski model społeczny jako pozytywny i zrównoważony wzór dla rozwoju światowego** oraz wraz z ITUC prowadzić globalną kampanię na rzecz praw związków zawodowych.

18 będzie wspierać **Paneuropejską Radę Regionalną (PERC)** oraz lokalne działania na terenie Europy, a także związki zawodowe i dialog społeczny w regionie **Euromed**; promować kontakty z organizacjami związkowymi w Afryce, Ameryce Północnej i Łacińskiej oraz w Azji.

19 będzie domagać się **prawa do strajków w kwestiach transnarodowych** oraz zgłosić żądanie utworzenia **specjalnej izby prawa pracy** przy Trybunale Sprawiedliwości UE.

20 zmaksymalizuje wykorzystanie szeregu **środków** dostępnych dla ETUC w celu zwiększenia oddziaływania programu związków zawodowych na szczeblu europejskim, np. za pośrednictwem kampanii i mobilizacji, instytucji UE, pracodawców i dialogu społecznego, sojuszników w społeczeństwie obywatelskim, trójstronnego szczytu społecznego i stosunków zewnętrznych UE.

